

IZOBRAŽEVANJE ZA ZAČETNIKE V STROKI

1. Tečaj za začetnike v stroki

Modul 1: KNJIŽNIČNO GRADIVO, KNJIŽNICE IN KNJIŽNIČNI SISTEM

Modul 2: NOTRANJA ORGANIZACIJA IN DELO KNJIŽNIC

Modul 3: OSNOVE VAROVANJA IN ZAŠČITE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Modul 4: INFORMACIJSKA SLUŽBA IN UPORABA INFORMACIJSKIH VIROV

Modul 5: INFORMACIJSKA IN DOKUMENTACIJSKA DEJAVNOST KNJIŽNIC

2. Tečaj za pripravo na bibliotekarski izpit iz splošnega dela

3. Tečaj za pripravo na bibliotekarski izpit (po Samoupravnem sporazumu Ur. l. SRS št. 30/1980)

4. Strokovna obdelava knjižničnega gradiva

5. Vaje iz katalogizacije knjižnega gradiva

V letu 2017 bo NUK v prvi polovici leta izvedel tečaje (tečaji št. 3., 4. in 5.) za pripravo na izpit po Samoupravnem sporazumu (Ur. l. SRS št. 30/1980). Izpiti bodo od 29. maja do 2. junija 2017.

V drugi polovici leta pa bo NUK izvedel Tečaj za začetnike v stroki (tečaj št. 1), ki je pogoj za opravljanje izpita po Pravilniku o bibliotekarskem izpitu (Ur. l. RS št. 70/2016).

V pomladanskem in jesenskem terminu pa organiziramo tudi Tečaj za pripravo na bibliotekarski izpit za splošni del izpita (Tečaj št. 2).

---

1. Tečaj za začetnike v stroki

Tečaj obvezen za vse, ki se pripravljajo na bibliotekarski izpit (Pravilnik o bibliotekarskem izpitu, Ur. l. RS št. 75/2016) in nimajo formalne izobrazbe s področja bibliotekarstva.

Modul 1: KNJIŽNIČNO GRADIVO, KNJIŽNICE IN KNJIŽNIČNI SISTEM

TRAJANJE: 2 dni, 16 ur

KRAJ IZVEDBE: NUK – računalniška učilnica, Turjaška 1

TERMIN: 18. – 19. september 2017

ČAS: 9.00 – 16.00

UDELEŽENCI: Modul je obvezen za vse, ki se pripravljajo na bibliotekarski izpit in nimajo izobrazbe v skladu z 39a. členom ZKnj.

VSEBINA:

1. Razvoj knjige (oblika, reprodukcijske tehnike, pisna podlaga, vsebina, jeziki, recepcija).
2. Razvoj knjižnic in knjižničarske stroke pri nas. Prve javne knjižnice na Slovenskem. Razvoj licejske knjižnice in NUK. Znameniti slovenski knjižničarji.
3. Vrste knjižnic, njihovo poslanstvo, naloge in organiziranost.
4. Povezovanje knjižnic v knjižnične mreže in sisteme. Knjižnični sistem Slovenije. Nacionalni vzajemni bibliografski sistem. Knjižnični informacijski servis.
5. Povezovanje knjižnic in knjižničarjev v strokovna združenja.
6. Etika in knjižnice.

NAČIN IZVEDBE: predavanja, predstavitve, praktični prikazi, ogledi oziroma obiski

TEČAJ IZVAJAJO: dr. Melita Ambrožič, Tomaž Bešter, mag. Marijan Rupert, dr. Sonja Svoltjšak, dr. Gorazd Vodeb, mag. Špela Zupanc

KOTIZACIJA: 110 EUR

[↑ na vrh strani](#)

Modul 2: NOTRANJA ORGANIZACIJA IN DELO KNJIŽNIC

TRAJANJE: 3 dni, 24 ur

KRAJ IZVEDBE: NUK – učilnica, Leskoškova 12

TERMIN: 20. – 22. september 2017

ČAS: 9.00 – 16.00

UDELEŽENCI: Modul je obvezen za vse, ki se pripravljajo na bibliotekarski izpit in nimajo izobrazbe v skladu z 39a. členom ZKnj.

VSEBINA:

1. Vrste knjižničnega gradiva. Gradivo na klasičnih nosilcih zapisa in elektronski informacijski viri. Posebne vrste knjižničnega gradiva.
2. Izgradnja in upravljanje knjižnične zbirke. Nabavna politika knjižnice. Nabava, inventarizacija, tehnična oprema in hranjenje knjižničnega gradiva.
3. Vrednotenje knjižnične zbirke. Revizija knjižničnega fonda, izločanje in odpis gradiva.
4. Zagotavljanje dostopa do elektronskih informacijskih virov. Konzorcijsko pridobivanje elektronskega gradiva.
5. Evidence in katalogi knjižničnega gradiva ter njihove funkcije. Kooperativni katalog. OPAC. Osnove bibliografske obdelave knjižničnega gradiva. Opisna in vsebinska katalogizacija gradiva. Elementi bibliografskega opisa. Predmetne oznake. Klasifikacijske oznake.
6. Bibliografije (pojem, vrste ter uporaba). Slovenska bibliografija.
7. Delo z uporabniki. Delo s posebnimi skupinami uporabnikov. Izposoja in medknjižnična izposoja ter posredovanje dokumentov. Uporaba knjižničnega gradiva in njegovo avtorskopravno varovanje. Varovanje zasebnosti ter osebnih podatkov uporabnikov.
8. Spremljanje dejavnosti knjižnic (knjižnična statistika, kazalci in kazalniki uspešnosti). Knjižnična statistika v Sloveniji.

NAČIN IZVEDBE: predavanja, predstavitve, praktični prikazi

TEČAJ IZVAJAJO: Suzana Šulek, Irena Sešek, Tereza Poličnik-Čermelj, mag. Darija Rozman, mag. Karmen Štular Sotošek, Irena Kavčič, Metka Sternad, Marjeta Šušterčič, Damjana Vovk, dr. Gorazd Vodeb

KOTIZACIJA: 140 EUR

[↑ na vrh strani](#)

Modul 3: OSNOVE VAROVANJA IN ZAŠČITE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

TRAJANJE: 1 dan, 8 ur

KRAJ IZVEDBE: NUK – učilnica, Leskoškova 12

TERMIN: 3. oktober 2017

ČAS: 9.00 – 16.00

UDELEŽENCI: Modul je obvezen za vse, ki se pripravljajo na bibliotekarski izpit in nimajo izobrazbe v skladu z 39a. členom ZKnj.

VSEBINA:

1. Razvoj pisne podlage, črnih in knjižne oblike. Sestavni deli knjige, knjižne vezave.
2. Trajnost knjižničnega gradiva. Vzroki in vrste razgradnje oziroma poškodb knjižničnega gradiva.
3. Hramba in zaščita klasičnih in sodobnih nosilcev zapisa informacij. Skladišča knjižničnega
4. gradiva.
5. Pravila rokovanja s knjižničnim gradivom.
6. Delovanje v primeru naravnih nesreč (poplava, požar, potres ...). Poglavitne poškodbe gradiva zaradi vode oziroma ognja.
7. Čiščenje in manjši posegi na novejšem knjižničnem gradivu.

NAČIN IZVEDBE: predavanja, predstavitve, praktični prikazi

TEČAJ IZVAJAJO: dr. Jasna Malešič, Andrej Štolfa

KOTIZACIJA: 70 EUR

[↑ na vrh strani](#)

Modul 4: INFORMACIJSKA SLUŽBA IN UPORABA INFORMACIJSKIH VIROV

TRAJANJE: 1 dan, 8 ur

KRAJ IZVEDBE: NUK – računalniška učilnica, Turjaška 1

TERMIN: 5. oktober 2017

ČAS: 9.00 – 16.00

UDELEŽENCI: Modul je obvezen za vse, ki se pripravljajo na bibliotekarski izpit in nimajo izobrazbe v skladu z 39a. členom ZKj.

VSEBINA:

1. Informacije, viri informacij, informacijski viri. Informacijska tehnologija. Vrste informacijskih virov. Informacijska pismenost. Uporabniki informacijskih virov ter prepoznavanje njihovih navad in potreb.
2. Informacijska služba in njena dejavnost. Referenčna služba. Referenčni pogovor. Referalna dejavnost. Odkrivanje informacij. Iskalna orodja.
3. Informacijski viri, dostopni prek sistema Cobiss. Licenčni informacijski viri. Podatkovne zbirke. Informacijski viri na internetu. Odprto dostopni viri. Digitalne knjižnice. Informacijski viri javnih oblasti.
4. Uporaba družbenih omrežij kot orodja za obveščanje in promocijo dejavnosti knjižnice.

NAČIN IZVEDBE: predavanja, predstavitev, praktični prikazi

TEČAJ IZVAJAJO: Tomaž Bešter, Srečko Bončina, dr. Alenka Kavčič-Čolić

KOTIZACIJA: 70 EUR

[↑ na vrh strani](#)

Modul 5: INFORMACIJSKA IN DOKUMENTACIJSKA DEJAVNOST KNJIŽNIC

TRAJANJE: 2 dni, 16 ur

KRAJ IZVEDBE: NUK – računalniška učilnica, Turjaška 1

TERMIN: 17. – 18. oktober 2017

ČAS: 9.00 – 16.00

UDELEŽENCI: Modul je obvezen za kandidate, ki se pripravljajo na bibliotekarski izpit za bibliotekarja in nimajo izobrazbe v skladu z 39a. členom ZKj. Udeležba na izobraževanju je priporočljiva tudi za ostale začetnike v stroki.

VSEBINA:

1. Osnove informacijsko-dokumentacijske dejavnosti. Dokumentacijska dejavnost.
2. Informacijska dejavnost. Uporabniki informacij. Informacijsko vedenje. Informacijske potrebe. Informacijski proces. Informacijska orodja. Učinkovito informacijsko in referenčno delo v sodobni knjižnici.
3. Sistemi vrednotenja znanstveno-raziskovalnega dela.
4. Informacijska tehnologija v knjižnicah. Elektronski informacijski viri. Internet in svetovni splet. OPAC in COBISS. Digitalni repozitoriji. Digitalne knjižnice. Spletna orodja 2.0. Novi koncepti katalogov. Semantični splet.
5. Iskanje in uporaba elektronskih informacijskih virov v knjižnici. Odprti dostop do znanstvenih del.

NAČIN IZVEDBE: predavanja, predstavitev, praktični prikazi

TEČAJ IZVAJAJO: Srečko Bončina, Nataša Jordan, dr. Alenka Kavčič-Čolić

KOTIZACIJA: 110 EUR

[↑ na vrh strani](#)

---

2. Tečaj za pripravo na bibliotekarski izpit iz splošnega dela

---

TRAJANJE: 2 dni, 12 ur

KRAJ IZVEDBE: NUK – računalniška učilnica, Turjaška 1

TERMINA: 30. – 31. marec, 14. – 15. september 2017

ČAS: 9.00 – 16.00

UDELEŽENCI: Tečaj je namenjen začetnikom v stroki, predvsem tistim, ki se pripravljajo na bibliotekarski izpit.

POGOJI UDELEŽBE: /

CILJ: Udeležence seznaniti z izpitnimi vsebinami in gradivom za pripravo na bibliotekarski izpit.

VSEBINA: Zakonodaja (splošna zakonodaja s področja državne in politične ureditve ter delovnih razmerij; specialna zakonodaja s področja delovanja zavodov, knjižničarstva, naravne in kulturne dediščine, avtorske in sorodnih pravic).

NAČIN IZVEDBE: predavanja

TEČAJ IZVAJATA: Neda Marunica (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport), Janja Žlogar Piano (Jedro d.o.o.)

KOTIZACIJA: 70 EUR

[↑ na vrh strani](#)

---

3. Tečaj za pripravo na bibliotekarski izpit (po Samoupravnem sporazumu Ur. l. SRS št. 30/1980)

TRAJANJE: 5 dni, 35 ur

KRAJ IZVEDBE: NUK – učilnica, Leskoškova 12 in NUK – računalniška učilnica, Turjaška 1

TERMINA: 10. – 14. april 2017

ČAS: 9.00 – 16.00

UDELEŽENCI: Tečaj je namenjen začetnikom v stroki, predvsem tistim, ki se pripravljajo na bibliotekarski izpit po Samoupravnem sporazumu Ur. l. SRS št. 30/1980.

POGOJI UDELEŽBE: /

CILJ: Udeležence seznaniti z izpitnimi vsebinami in gradivom za pripravo na bibliotekarski izpit.

VSEBINA:

1. Zgodovina knjige in knjižnic.
2. Splošna organizacija knjižničarstva.
3. Bibliografija.
4. Zaščita knjižničnega gradiva.
5. Informacijska služba in uporaba knjižničnega gradiva. Osnove informacijsko dokumentacijske dejavnosti in uporaba knjižničnega gradiva.
6. Splošni napotki za pripravo na izpit.

NAČIN IZVEDBE: predavanja, predstavitve, vaje

TEČAJ IZVAJAJO: Srečko Bončina, dr. Alenka Kavčič-Čolić, dr. Jasna Malešič, mag. Helena Pečko Mlekuš, dr. Sonja Svobljak, Andrej Štolfa, mag. Karmen Štular Sotošek, Marjeta Šušterčič, dr. Gorazd Vodeb

KOTIZACIJA: 190 EUR

[↑ na vrh strani](#)

---

4. Strokovna obdelava knjižničnega gradiva

TRAJANJE: 5 dni, 40 ur

KRAJ IZVEDBE: NUK – učilnica, Leskoškova 12 in NUK – računalniška učilnica, Turjaška 1

TERMINA: 6. – 10. marec 2017

ČAS: 8.30 – 17.00

UDELEŽENCI: Tečaj je namenjen predvsem knjižničarskim delavcem, ki se usposablajo za delo v sistemu vzajemne katalogizacije oziroma se pripravljajo na bibliotekarski izpit po Samoupravnem sporazumu Ur.l. SRS št. 30/1980.

POGOJI UDELEŽBE: Udeleženci naj bodo seznanjeni z osnovami knjižničarstva in osnovnimi pojmi s tega področja. Zaželeno se izkušnje pri katalogizaciji knjižničnega gradiva ter poznavanje standardov (ISBD).

CILJI:

Ob zaključku tečaja naj bi udeleženci:

- poznali relevantne standarde za opisno katalogizacijo monografskih publikacij,

- poznali osnove vsebinske katalogizacije knjižničnega gradiva, predmetno označevanje, klasifikacijske sisteme, zlasti Univerzalno decimalno klasifikacijo,
- poznali osnovne značilnosti in namen formata MARC (COMARC) ter normativne kontrole,
- znali samostojno pripraviti kataložni vpis za monografsko publikacijo,
- znali samostojno določiti predmetne oznake in vrstilce UDK za monografsko publikacijo.

VSEBINA:

1. Vrste knjižničnega gradiva. Katalogi (klasični in računalniški), vrste vpisov. Razvoj pravilnikov za katalogizacijo. Priročniki in standardi za katalogizacijo glede na vrsto knjižničnega gradiva. Avtorstvo in oblikovanje avtorskih značnic. Bibliografski opis. Stopenjski opis.
2. Vsebinska katalogizacija: načela vsebinske katalogizacije; klasični stvarni katalogi; oblikovanje predmetnih oznak; predmetna določila; kazalke/variantne točke dostopa, vodilke/sorodne točke; klasifikacijski sistemi; Univerzalna decimalna klasifikacija; vrstilci.
3. MARC format.
4. Normativne datoteke.

LITERATURA: PREKAT. NUK, Ljubljana, 2001; Verona, Eva: Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb, 1983–1986; Oblika in struktura korporativnih značnic. NUK, Ljubljana, 1997; COBISS. COMARC/B Format. IZUM, Maribor. Smernice za normativne in napotilne vpise. NUK, Ljubljana, 1998; Splošni slovenski geslovnik: navodila za predmetno označevanje knjižničnega gradiva in geslovnik. NUK, Ljubljana, 2002. URL: <http://www.nuk.uni-lj.si/ssg/navodila.html>; Univerzalna decimalna klasifikacija: priročnik. NUK, Ljubljana, 2006; Sternad, Metka: Vsebinska obdelava knjižničnega gradiva: učno gradivo. NUK, Ljubljana, 2014; Šauperl, Alenka: Klasifikacija knjižničnega gradiva: učbenika za študentke in študente bibliotekarstva. Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, Ljubljana, 2003; ISBD: mednarodni standardni bibliografski opis. Združena izdaja. NUK, Ljubljana, 2016.

NAČIN IZVEDBE: predavanja, vaje

TEČAJ IZVAJAJO: Irena Kavčič, Metka Kramberger, Teja Metlikovič, Aljoša Pelhan, mag. Darija Rozman, Metka Sternad, Mojca Trtnik, Valentina Velkavrh

KOTIZACIJA: 210 EUR

Knjižničarski delavci, ki še nimajo opravljenega bibliotekarskega izpita oziroma nimajo univerzitetne izobrazbe bibliotekarske smeri, se morajo udeležiti tega tečaja pred obiskom začetnega tečaja Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija, ki ga izvaja IZUM.

[↑ na vrh strani](#)

---

5. Vaje iz katalogizacije knjižnega gradiva

TRAJANJE: 1 dan, 8 ur

KRAJ IZVEDBE: NUK – učilnica, Leskoškova 12

TERMINA: 14. marec 2017

ČAS: 9.00 – 16.30

UDELEŽENCI: Katalogizatorji – začetniki in knjižničarski delavci, ki potrebujejo več izkušenj pri opisni katalogizaciji gradiva. Udeležba na vajah je priporočljiva za knjižnične delavce, ki se pripravljajo na bibliotekarski izpit po Samoupravnem sporazumu Ur. l. SRS št. 30/1980.

POGOJI UDELEŽBE: Udeleženci naj bodo seznanjeni s standardom ISBD za katalogizacijo monografskih publikacij.

CILJ: Udeležence usposobiti za samostojno katalogizacijo izbranih primerov monografskih publikacij.

VSEBINA: Katalogizacija knjižnega gradiva (brez uporabe računalnika). Udeleženci lahko na tečaj prinesejo svoje gradivo (obravnavajo zahtevnejših primerov).

NAČIN IZVEDBE: vaje, delo v skupinah

LITERATURA: PREKAT. NUK, Ljubljana, 2001.

VAJE IZVAJAJO: Metka Kramberger, Teja Metlikovič, Mojca Trtnik, Valentina Velkavrh

KOTIZACIJA: 50 EUR

[↑ na vrh strani](#)